

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Alienatio Canonica Rerum Ecclesiae Temporalium

**Wiestner, Jacob
Prielmeyer, Bernhard F.**

Ingolstadii, 1692

Articulus I. De Conditione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61444](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61444)

quo nomine qualis actus vel contractus intelligatur, mirâ Expositionum & Divinationum varietate Interpp. laborant.

2 Et primò quidem, in *c. cit.* Glossa *V. Alienationis*, Innocentius §. *Conditionem* & Ant. de Butrio *n. 7.* Conditionis vocabulo prohiberi arbitrantur de ejusmodi rebus initos contractus Conditionatos, sive dispositionem & obligationem conferentes in eventum aliquem futurum v. g. si navis ex Asia venerit: quem ejus intellectum cum Zabarella in *cit. c. § Tertio quæro.* Redoano de *Reb. Eccles. non alien. Rubr. 1. cap. 45. n. 1.* & alijs Fagnanus in *c. cit. n. 38.* rejicit; quòd ceteris Alienationis exemplis *cit. c.* textu Conditioni subjectis, sicut purè: ita etiam sub conditione initi contractus contineantur, & prohibeantur; cùm, quando initur sub Conditione, hâc adveniente perinde sit, ac si purè initus ab initio fuisset, per text. & Gloss. in *c. Præerea 4. V. Impedire, de Appellat.*

3 Secundò aliqui cum Quintino in *Reperit. c. cit.* subintelligi volunt vocem *Testamenti* ita, ut Prælati Testamentum condere sive de rebus Ecclesiæ Immobilibus & mobilibus Pretiosis per ultimam voluntatem disponere prohibeantur; cùm dispositio, quæ per Testamentum fit, Alienatio dici possit, secundùm Bartol. in *Auth. Quæ res subjaceant C. Communia, de Legatis n. 5.* Sed hanc, tanquam merillimam divinationem, meritò confutat Germonius *lib. 2. Animadvers. cap. 20.* quia, ut præmittamus, quòd Testamenti-factio, Clericis non de Immobilibus tantùm & Pretiosis, sed mobilibus etiam alijs, non ipsarum duntaxat Ecclesiarum, sed harum intuitu quidem acquisitis, sed tamen proprijs ipsorum bonis prohibita sit: sub Rubrica de *Reb. Eccles. alien.* nulla uspiam mentio fit Conditionis: neque ullo alio canone Testamentaria dispositio illius nomine est expressa.

4 Tertiò alij pro voce *Conditio* legendum existimant *Conditio*. Sed planè vitiosè; cùm Conditio sit actio, quâ jus nostrum in judicio prosequimur §. *Appellamus. 15. Instit. de Actionibus*

tionibus & l. Actionum 25. ff. de O. & A. Eam autem pro Alienatione accipi, in Scholis inauditum & apud DD. nunquam lectum sit, Zæsius *Comment. in Decretal. lib. 3. tit. 13. n. 2.* & Wagnereck *in Exegesi. Nulli cit.*

Quartò rursus alij, teste Innocentio *l. cit.* mendum in 5
textum irrepisse putant: & Conditionis vocem Conductioni substitutam. Sed hæc ipsa interpretatione literam corrumpi, idem queritur. Et jure optimo; quia Conductio, neque Alienatio, neque prohibita: imò à Jure ferè permixta est Prælati. Si etiam voce Conductionis substituta, res Ecclesiarum Immobiles, quemadmodum donari, vendique & permutari: ita etiam locari prohibitas asserant, literam omnino falsam reddunt; cum, etsi Moderno ultra triennium *Extravag. Ambitiosa, de Reb. Eccles. alien.* Antiquiore tam en Jure ad longum duntaxat tempus extensa Locatio, rerum Ecclesiasticarum Administratoribus fuerit interdicta per text. *c. Vestra 2. de Locato c. fin. Ne Prælati vices, & Clement. 1. de Reb. Eccles. alien. in fine.*

Quintò, propter has rationes de Interpretatione, à Jure aut 6
ratione non alienâ, penitus desperantes Cuiacius, Antonius Augustinus *in c. cit. in fine*, Germonius *cap. 20. cit. & lib. 3. de Sacror. Immunit. cap. 17. n. 97.* & cum ipsis Gonzalez *in c. cit. n. 6. in fine*, Conditionis vocabulum ab hoc textu omnino rejiciendum censent; partim quòd nullâ alia sanctione Canonica vel Legali decisione, quâ de rerum Ecclesiasticarum Alienatione agitur, expressum reperitur: partim verò; quòd in *Novell. 7. cap. 1. & Constitutione 7. Justin. Imp. cap. 1. unde c. cit.* textum in *Capitalaria Lotharij Lib. 2. cap. 29.* & supra laudatæ Synodi acta: atque ex his in Jus Ecclesiasticum à S. Raymundo Compilatore translatum *cit. Gonzalez n. 1.* refert, vocabulum illud non extet; ut patet ex ejusdem Constitutionis tenore, quem subijcimus. *Ergo his omnibus non liceat alienare rem Immobilem, siue domum, siue agrum, siue rusticam mancipium vel paves civiles, nec Creditoribus siue specialis siue generalis hypotheca titulo ob-*
S 2 *ligare.*

ligarè. Alienationis autem verbum contineat Venditionem, Donationem, Permutationem & Emphyteuseos perpetuum contractum. Unde omnes Sacerdotes hujusmodi Alienatione abstineant; pœnas timentes, quas Leonina Constitutio minatur. Sed etiam hæc, quantumvis ob Eruditionis accurationem sine commemorationis Laude non prætermittenda Opinio, non caret difficultate; quia à S. Raymundo Decretalium compilatore, sicut in Imperatoria Constitutione expressi Panes civiles, & Hypothecæ generalis mentio omiſsa: contrà verba nulli & Ecclesia suæ, in illa non contenta, adjecta sunt: ita etiam transcripto, & in Decretalium compilationem, Gregorij Papæ IX. autoritate confirmatam, translato textui Conditionis vocabulum studiosè appositum potuit fuisse. Vnde

- 8 Sextò denique Cironius in *c. cit. Conditionis* vocem, sicut passim legitur, incorruptam retinendam: eaque significari docet *Pactiōnem* sive *Conventionem*; Conditio enim pro Pacto sumitur *l. Societatem mecum coisti eâ conditione 76. ff. Pro socio l. Sed Celsus 6. §. fin. ff. de Contrahenda empt. & l. Debitori 6. ibi, eâ Conditione Pactoque C. de Pactis.* & stare Conditionibus idem est, quod Pacta servare apud Ciceronem *lib. 16. ad Tironem*, ibi, *Si illi suis conditionibus stare noluerint, bellum paratum est.* Prohibita itaque ex istius Interpretis mente *c. Nulli civ. per V. Conditio* est super rebus Ecclesiæ Immobilibus & mobilibus Pretiosis omnis Pactio sive Conventio: quâ, citra utilis aut directi dominij translationem, illi præjudicium afferri potest: cujusmodi esset, qua super ejusmodi rebus usufructus, usus vel alia servitus realis constitueretur; quia sic alienare Prælati videretur juxta *l. fin. C. de Reb. alien. non alien. can. Non liceat Papæ 12. q. 2.* Quæ doctrina & expositio, sicut Juri & rationi conformis: ita etiam non destituta est autoritate; cum satis clarè tradatur ab August. Beroio in *c. cit. & Redoano cit. cap. 45. n. 2.* pro eaque allegari posse videantur, qui *Conditionis* vocabulo, ne Ecclesiarum res reddantur Tributariæ, aliisque similibus oneribus gra-

graventur, prohibitum volunt cum *citt.* Innocentio Butrio, Zabarella & Joan. ab Imola in *c. cit. n. 7.*

ARTICULUS II.

De Rerum Ecclesiasticarum Donatione.

SUMMARIUM.

1. Pralatis permiffa est Donatio rerum Patrimonialium.	Tutorem & Prælatum.
2. Et Beneficialium remiffivè.	9. Ifti competens modica donandi facultas utilis est Ecclefia.
3. De Bonis Ecclefiarum & Monafteriorum, dubitandi ratio.	10. Qua Donatio modica aut immoderata?
4. Immobilia ex causa tantum, & cum Solemnitatibus donant.	11. Hec etiam cum Capituli confenfu illicita est:
5. Immoderata Donationes Prælatis illicita.	12. Facta tamen de Jure fubfiftit:
6. Licita moderata ex causa Remuneracionis &c.	13. Nifi Immobilium diftractio- nem inducat.
7. Et merè liberales modica.	14. De Donatione Religiofis fpecialiter interdita.
8. Notabiles differentia inter	

Secundò, præ reliquis Alienationibus interdita iisdem est Donatio; quòd rerum jactationi valde propinqua & Patrimonij maxime fit periculofa. Qua in re tamen opus est diftinctione aliquâ inter Res, five Bona. Et imprimis quidem bonorum fuorum Patrimonialium vel-quafi, Donationes quas- cunque Ecclefiarum fæcularium Prælatis, rerumque ad eas pertinentium Administratoribus & Clericis quibuscunque per- inde ut Laicis permiffas effe res est omnino indubitata. Quas facere de redditibus fuis Beneficialibus, de Jure & Confuetudine poffint *p. 1. art. 7.* toto est explicatum. De Bonis autem five rebus temporalibus ipfarum Ecclefiarum, Monafteriorum &c.